

„FERICITI CEI MILOSTIVI”

De aproape trei săptămâni, cu ajutorul Părintelui Ceresc, am intrat în Sfântul Post al Nașterii Domnului. O perioadă binecuvântată în care ne pregătim așa cum se cuvine, prin înfrânare și prin rugăciune, la care adăugăm și toată fapta cea bună, să ne închinăm dumnezeiescului prunc Iisus Care se naște mereu la Crăciun pentru mântuirea și îndumnezeirea noastră.

Împreună cu Sf. Apostol Pavel putem glăsi și noi: „*iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii*” (2 Cor. 6, 2).

Cu adevărat timpul Sfântului Post al Crăciunului este un timp de curățire spirituală, de purificare trupească, de înălțare a minții spre cele înalte, de apropiere de Dumnezeu și de seminii noastre, de lucrare a virtuților și faptelor celor bune în vederea dobândirii mântuirii.

Și iată că în această sfințită și binecuvântată perioadă a Postului Nașterii Domnului, Biserica ne pune în fața ochilor noștri sufelești icoana plină de sfințenie și de bunătate a Sfântului Ierarh Nicolae, făcătorul de minuni, prăznuit în fiecare an la 6 decembrie.

Născut într-o localitate din Asia Mică ca fiu al unei familii evlavioase, Sfântul Nicolae a primit de tânăr o aleasă educație, la aceasta adăugând însă și o totală dăruire către Hristos și Evanghelia Sa. Pentru viața

sa virtuoașă, pentru credințioșia și dragostea sa a fost învrednicit de Dumnezeu să primească harul sfintei preoții, pentru ca mai apoi să fie chemat la slujirea arhierască ca și păstor al credincioșilor din orașul Mira Lichiei.

Ca arhieru Sfântul Nicolae s-a identificat întru totul cu păstoriții săi și după cuvântul Mântuitorului Hristos, s-a străduit să devină cu adevărat „*păstorul cel bun*” (Ioan 10, 11) care își pune sufletul său pentru oile sale. Sfântul Nicolae, pe lângă activitatea sa de slujitor al altarului, s-a dovedit și un slujitor al fraților săi aflați în suferințe, în lipsuri și încercări. El a fost conștient de faptul că slujind semenilor aflați în suferințe, slujește lui Dumnezeu, Cel care l-a creat pe om după chipul și asemănarea Sa.

Sfântul Nicolae a înțeles întru totul îndemnul Mântuitorului „*intrucât ați făcut unuia dintre acești frați mai mici ai Mei, Mie Mi-ați făcut*” (Matei 24, 40) și între-

(Continuare în pag. a 2-a)

† LAURENȚIU

Arhiepiscop al Sibiului
și Mitropolit al Ardealului

Părintele Cleopa — prieten al sfinților și duhovnic al credincioșilor

Se împlinesc în acest an, 7 ani de la trecerea la cele veșnice a celui ce a fost numit pe bună dreptate „*patriarhul spiritualității românești*” — arhimandritul Cleopa Ilie.

Viețuitor la Mănăstirea Sihăstria din Țara Moldovei, Părintele Cleopa a fost un model și un etalon al vieții monahale în special, și al vieții bisericesti, în general, din țara noastră. Numele său a fost cunoscut și iubit de mii de pelerini din țară și de peste granițele ei, care-l căutau să-i ceară rugăciune, sfat și ajutor. El a fost cu adevărat un etalon al trăirii duhovnicești, atât pentru monahi, cât și pentru mireni dornici de desăvârșire și care veneau la el ca la un om al rugăciunii, al dreptății și al sfințeniei.

Și, într-adevăr, Părintele Cleopa a fost un om al rugăciunii neîncetate, al rugăciunii inimii și a minții, un om care prin rugăciune — înțeleasă ca și convorbire a omului cu Dumnezeu — a căutat pacea sufletească pentru el și pentru fiii săi duhovnicești. De la chilie lui nimeni nu s-a întors nemângăiat în încercările vieții sau fără să primească o rază de speranță în tumultul involburat al existenței omenești. De la ierarhi la simplii credincioși, toți cei care l-au cercetat și l-au căutat pentru sfat și pentru spovedanie, toți și-au găsit liniștea și pacea sufletească. El a devenit un simbol al adevăratului trăitor al vieții călugărești, care a viețuit nu numai pentru sine, ci mai ales pentru alții. Câte lacrimi n-au fost șterse, câte probleme ale vieții n-au fost rezolvate, câte suferințe n-au fost dezlegate în singurătatea chiliei din codrii Neamțului a Părintelui Cleopa? Câte suflete nu s-au spovedit și nu s-au purificat sub epitrachilul lui, întorcându-se de acolo schimbate și dornice să înceapă o viață nouă în Hristos?

Numele părintelui a fost și este pomenit cu venerație și de către creștinii ortodocși din celelalte țări ortodoxe, precum Grecia, Serbia, Bulgaria și Franța. Cărțile sale au devenit emblematice pentru credincioși, fiind căutate și citite cu nesat, și au fost traduse repede și în alte limbi. De dincolo de mormânt, chipul Părintelui Cleopa ne apare astăzi aureolat de nimbul sfințeniei și ne vorbește tuturor despre datoria pe care

o avem ca și creștini și slujitori ai Domnului și ai semenilor noștri.

Mormântul său din cimitirul Mănăstirii Sihăstria a devenit de atunci, de la mutarea sa la Domnul, un loc de pelerinaj, de meditație și de rugăciune.

Pentru a marca așa cum se cuvine împlinirea celor 7 ani de la mutarea sa la cer, Arhiepiscopia Iașilor în colaborare cu Mănăstirea Sihăstria au organizat în ziua de sâmbătă, 26 noiembrie a.c., un simpozion cu tema „*Părintele Cleopa Ilie — prieten al sfinților și duhovnic al credincioșilor*”.

Simpozionul a fost precedat de săvârșirea sfintei liturghii arhieresti în biserica mare a mănăstirii cu hramul „Sf. Teodora de la Sihla”, o biserică impunătoare recent pictată.

Din soborul slujitor au făcut parte: I.P.S. Daniel, mitropolitul Moldovei și Bucovinei, P.S. Calinic, episcopul Argeșului, P.S. Visarion Rășinăreanu, ca delegat al I.P.S. Laurențiu, mitropolit al Ardealului și P.S. arhierii vicari Ioachim Băcăuanul și Corneliu Bărlădeanu, precum și numeroși arhimandriți, stareți de mănăstiri, preoți și diaconi.

La sfârșitul sfintei liturghii I.P.S. mitropolit Daniel a rostit un cald și emoționant cuvânt în care a elogiât personalitatea de excepție a Părintelui Cleopa și rolul său în spiritualitatea ortodoxă a secolului XX. După cuvântul I.P.S. Sale a fost oficiată slujba parastasului de către același sobor. Atât la sfânta liturghie cât și la slujba de pomenire a fost prezentă o mare mulțime de pelerini veniți din toate colțurile țării pentru a participa la acest moment înălțător.

După otpustul slujbei parastasului au luat cuvântul P.S. Calinic al Argeșului și P.S. Visarion Rășinăreanu care au evidențiat și ei personalitatea părintelui Cleopa precum și legăturile acestuia cu Muntenia și cu Ardealul, mai ales că strămoșii săi se trăgeau din Mărginimea Sibiului.

(Continuare în pag. a 2-a)

† DR. VISARION RĂȘINĂREANU,
Episcop-Vicar

1 Decembrie 1918

Preoțimea brașoveană în vâltoarea marilor evenimente

„Biserica noastră română a fost în toate timpurile biserică națională și în Biserica noastră s-a conservat paralel cu credința noastră și caracterul nostru de români”

(Din Circulara emisă de vicarul arhiepiscopesc Ilarion Pușcariu la 18 iunie 1919 pentru toate oficiile protopresbiteriale și parohiale din arhidieceza Transilvaniei).

Această apreciere își găsește explicația în istoria devenirii noastre pe fiecare treaptă istorică, iar încununarea ei a avut loc în contextul marilor evenimente care au generat Marea Unire de la 1918.

Situat la întâlnirea tuturor drumurilor care duc din Transilvania spre Moldova și Muntenia, Brașovul este încărcat de gloria faptelor unioniste, iar simbolul acestora a fost Biserica Volevodă „Sf. Nicolae”, ctitorită de numeroși voievozi de peste munți.

Numeroasele mărturii, păstrate încă în arhiva istorică a bisericii, într-un fond documentar constituit, vin să ne ofere azi o fidelă imagine a realităților acelor vremuri. Documentele pot fi clasate cronologic pentru trei momente distincte:

1. Jertfele premergătoare marii împliniri

Conglomeratul politic generat de evenimentele primului război mondial a avut mari implicații pentru orașul de la poalele Tâmpiei, având și mari implicații în viața Bisericii. În condițiile în care Brașovul a fost ocupat de trupele austro-ungare, bisericile brașovene au fost transformate în depozite de muniții. O bună parte dintre români brașoveni cad pe câmpul de luptă, alții ajung prizonieri în Rusia sau refugiați în diferite țări occidentale.

În condițiile în care un impresionant număr de brașoveni, în frunte cu dr. Pompiliu Nistor (fiul preotului Aurel Nistor din Araci-Covasna, cu studii la gimnaziul ortodox brașovean, absolvent al Facultății de Medicină din Budapesta) formează la Darnița (sosită prima Alba Iulia a românilor) „Corpul voluntarilor români”, prin care se creează un puternic nucleu de luptători pentru cauza națională („a uni tot poporul, tot teritoriul românesc din monarhia austro-ungară în una și nedespartă Românie, liberă și independentă” — se declara în manifestul conceput de el la Darnița). Din rândul acestora făcea parte și viitorul preot brașovean Candid Mușlea, autorul monumentalei monografii dedicate bisericii din Schei. O bogată corespondență, însoțită de imagini de pe front, alcătuiesc astăzi fondul documentar „Candid Mușlea” din arhiva bisericii din Schei. De asemenea, protopopul și directorul șagunist Iosif Blaga, profesorii Aurel Ciortea, Constantin Lacea, Onisifor Ghibu, Dumitru Lupan, Victor Braniște ș.a. Cea mai mare realizare a luptei lor a fost redactarea în continuare și în acele condiții a periodicului „Gazeta de Transilvania” și a celor două memorabile documente „Declarația de la Darnița” și „Manifestul din 12—24 aprilie 1917”, prin care își exprimau în termeni impresionanți dorința românilor transilvăneni de a se uni cu Țara. În arhiva citată se păstrează adresele înaintate de aceștia „Ministe-

riului Provizoriu al Rusiei”, „Sfatului deputaților muncitorilor și soldaților din Petersburg” și „Tuturor Statelor aliate și neutrale prin reprezentanții lor din Rusia” alături de cele 72 de file ale manuscrisului (inedit) al doctorului Pompiliu Nistor, care prezintă istoricul corpului de voluntari români din Rusia, de la înființarea sa până la intrarea în Iași.

Alți brașoveni, formați spiritual de Biserica „Sf. Nicolae”, au ajuns să joace un important rol diplomatic în alte centre de interes ale lumii.

Marele filolog Constantin Lacea (1875—1950), după ce, în calitate de „stipendist” (bursier) al Bisericii „Sf. Nicolae”, urmasse studii filologice la Universitățile din Budapesta, München, Lipsa (unde își ia licența cu lucrarea „Viața și petrecerea sfinților” a mitropolitului Dosoftei) și Paris, revine la Brașov ca profesor la gimnaziul ortodox „Andrei Șaguna”. În condițiile frământărilor precedente Marii Uniri se afla în Franța formând alături de mai mulți brașoveni (între care și protopopul Iosif Blaga) Consiliul Național Român de la Paris și „Misiunea Univerșitară Română”, sub egida cărora organizează acțiuni de propagandă pentru unire. Tot aici organizează o legiune română de voluntari cu prizonieri aflați în Franța. Acțiunea o continuă în capitala Suediei, alături de alți șaguniști (profesorul Nicolae Bogdan și protopopul Iosif Blaga), contracarând propaganda presei maghiare și germane occidentale potrivnică unirii românilor. Acțiunile sale au fost cunoscute în condițiile Congresului de pace de la Paris. Revenit în țară este unul dintre brașovenii participanți la Alba Iulia.

Protopopul Iosif Blaga (1864—1937), după studii universitare la Sibiu (Teologia) și Budapesta (filozofia) se stabilește la Brașov, devenind director la gimnaziul ortodox din 1915. Din octombrie 1918, odată cu retragerea armatei române, se refugiază în Moldova, împreună cu alți șaguniști (filologul Constantin Lacea, teologul Sterie Stînghe, profesorul Nicolae Bogdan, ș.a.), ajunge în Suedia cu Nicolae Bogdan și Constantin Lacea unde formează un comitet de propagandă sprijinit de ministrul suedez G. Debus și consulul român Augustin Paul. Continuă activitatea la Paris alături de Take Ionescu în cadrul Comitetului Național Român, alcătuiește o hartă etnografică a Transilvaniei, atât de necesară atunci și folosită în Congresul de la Paris. Publică insistenț în ziarul parizian „La Roumanie”. Revenit în țară, conduce în continuare destinele gimnaziului ortodox și din 1924 este numit și protopop al Brașovului, continuând să slujească și școala.

(Continuare în pag. a 2-a)

Pr. prof. dr. VASILE OLTEAN

Hotărâri sinodale

Vă aducem la cunoștință că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința Sa din 20 octombrie 2005, a luat în dezbatere referatul Sectorului Învățământ al Patriarhiei Române, nr. 3471/2005, cu privire la *Consfătuirea cu inspectorii de Religie din 5—6 septembrie 2005*.

Având în vedere că participanții la consfătuire au analizat probleme importante pentru dezvoltarea învățământului teologic și religios din România;

Ținând seama de faptul că propunerile făcute au o importanță deosebită în contextul reformei învățământului;

Luând în considerație faptul că aceste hotărâri trebuie implementate cât mai curând;

În urma discuțiilor în plen și la propunerea Comisiei Teologice și Liturgice, Sfântul Sinod a hotărât:

— *ia act cu aprobare de lucrările Consfătuirii cu inspectorii de Religie, din data de 5—6 septembrie 2005.*

— *aprobă propunerile formulate, după cum urmează:*

● *inspectorii de religie trebuie să acorde atenție deosebită cadrelor didactice nou încadrate, în special suplinitorilor, încât aceștia să beneficieze efectiv de îndrumările competente și controlul eficient al acestora;*

● *evaluarea elevilor trebuie să se facă cu obiectivitate, dar și cu înțelegerea necesară, încât elevul să nu se îndepărteze de ora de religie, ci să simtă atracție pentru această disciplină și afecțiune din partea profesorului;*

● *activitățile extracurriculare trebuie să vizeze o mai strânsă colaborare a profesorului de religie cu preotul paroh și o participare efectivă a elevilor la viața religioasă din parohie;*

● *cazurile de indisciplina sau abatere de la învățătura de credință a Bisericii a unor profesori de religie trebuie urmărite îndeaproape de inspectorii de religie în colaborare cu autoritățile inspectoratului școlar și centrul eparhial, în spiritul responsabilității față de păstrarea dreptei învățături și în concordanță cu legislația școlară și bisericască în vigoare, avându-se în vedere că profesorul de religie își desfășoară activitatea cu recomandarea cultului care, implicit, în cazuri de abateri, poate să și retragă această binecuvântare.*

● *în vederea editării și tipăririi manualelor școlare, se va manifesta exigență sporită la nivel eparhial, în cadrul Comisiei Patriarhiei Române, precum și din partea profesorilor coopțați în Comisia de Evaluare de la M.Ed.C.*

● *centrele eparhiale, împreună cu inspectoratele școlare, vor organiza cel puțin o dată la trei ani, întâlniri cu profesorii de religie, clerici și mireni, din întreaga eparhie, urmând să analizeze teme privind mijloace și metode de predare a Religiei.*

Președintele Sfântului Sinod,

† TEOCTIST

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Teoctist, Doctor Honoris Causa al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

În ajunul sărbătorii Sfintei Parascheva, la 13 octombrie 2005, Prea Fericitul Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a primit titlul de Doctor Honoris Causa al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Această distincție i-a fost acordată, în unanimitate, de Senatul Universității ieșene la propunerea Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae”. Marea aulă „Mihai Eminescu” ca și spațiul dimprejur erau neîncăpătoare pentru cei prezenți la această festivitate. Alături de Prea Fericitul Patriarh Teoctist erau de față: Înalt Prea Sfințitul Daniel, Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, I.P.S. Panteleimon, Mitropolit de Veria, Nausa și Kampania (Biserica Greciei), I.P.S. Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei, I.P.S. Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, P.S. Gherasim, Episcopul Râmnicului, P.S. Calinic, Episcopul Argeșului și Muscelului, P.S. Epifanie, Episcopul Buzăului și Vrancei, P.S. Casian, Episcopul Dunării de Jos, P.S. Timotei, Episcopul Aradului, Ienopolei și Hălmeagului, P.S. Laurențiu, Episcopul Caransebeșului, P.S. Ioan, Episcopul Harghitei și Covasnei, P.S. Ambrozie Sinaitul și P.S. Ciprian Cămpineanul, Episcopi Vicari Patriarhali, P.S. Calinic Botoșăneanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, P.S. Irineu Slătineanul, Arhiereu vicar al Episcopiei Râmnicului, P.S. Ioachim Băcăuanul, Arhiereu vicar al Episcopiei Romanului, P.S. Corneliu Bărlădeanul, Arhiereu vicar al Episcopiei Hușilor, P.S. Petroniu Sălăjanul, Arhiereu vicar al Episcopiei Oradiei și Sălajului și P.S. Justin Sigheteanul, Arhiereu vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului.

Rectorul Universității ieșene, profesorul Dumitru Oprea, a arătat că „evenimentul acesta este unul de excepție pe care toți cei prezenți în această sală l-au așteptat cu multă bucurie”. Cuvântul de bun venit, pe care l-a rostit a fost adresat din partea Senatului Universității, a Corpului profesoral al celei mai vechi universități din România, aceasta, la începutul său, având în componență și o facultate de teologie, care a funcționat doar câțiva ani. Rectorul a amintit că Prea Fericitul Teoctist a studiat în urmă cu aproape 60 de ani Literele și Filosofia, iar în vremea păstoririi ca Mitropolit al Moldovei, în ciuda faptului că regimul ostil Bisericii nu vedea cu ochi buni legătura dintre Biserica și Universitate, Prea Fericitul Teoctist a fost prietenul acestora și al profesorii lor ei. Multe studii ale acestora au fost publicate în paginile revistei *Mitropolia Moldovei și Sucevei* prin bunăvoința Prea Fericirii Sale, pe atunci arhipăstor al Bisericii din Moldova. „Senatul a aprobat în unanimitate acordarea acestui titlu ca semn de prețuire și respect față de Prea Fericirea Voastră și față de Biserica pe care atât de bine o reprezentați, Biserica pe care poetul M. Eminescu a numit-o maica neamului românesc”, a adăugat rectorul Dumitru Oprea. Laudatio, un preafrumos cuvânt în care au fost amintite principalele repere biografice, diferitele ascultări de pe treptele slujirii Bisericii, bogata activitate pastoral-misionară și publicistică a Întăistătorului Bisericii Ortodoxe Române, a fost prezentat de către Înalt Prea Sfințitul Daniel, Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

Cuvântul Prea Fericitului Părinte Teoctist a fost de fapt o mărturisire emoționantă. Lăsând la o parte textul pregătit după rigoriile academice, Prea Fericirea Sa și-a adus aminte de anii tinereții și de profesorii vestiți de la Litere și Filosofie, Dan Bădărău, Nicolae Bagdasar, Vasile Pavelcu, Ștefan Bărsănescu, care aveau întotdeauna amfiteatre pline de studenți. Apoi, și-a exprimat mulțumirea pentru acordarea acestui titlu la Iași, „în locul cel mai plin de cultură din România”. Cu vădită emoție Patriarhul a mărturisit: „am trecut în viață prin momente asemănătoare Golgotei, dar Dumnezeu în marea Sa bunătate mi-a scos în cale mulți cirineni, am avut parte și de Golgota, dar și de piscuri taborice”. Cuvântul Patriarhului rostit cu extraordinară naturaleză și sinceritate a fost întrerupt adeseori de ropote de aplauze. Rectorul Universității a mărturisit la un moment dat că este martorul unui moment nemaiîntâlnit. Alături de numeroșii ierarhi amintiți mai sus, în sală au

fost prezenți și prorectorii Universității, decanii facultăților, numeroși profesori, clerici, demnitari, reprezentanți ai mass-media, precum și numeroși studenți. Prea Fericitul Patriarh Teoctist a dăruit Universității cele 15 volume din opera „Pe treptele Slujirii Creștine”, monografia închinată Mitropolitului Iacob Putneanul și alte lucrări realizate prin osteneala Prea Fericirii Sale. De asemenea, i-a conferit rectorului Dumitru Oprea, Crucea Patriarhală, cea mai înaltă distincție a Bisericii Ortodoxe Române pentru mirenii, decorăciile instituite de primul patriarh al României, Miron Cristea. Festivitatea de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a fost un act de recunoștință față de Prea Fericitul Patriarh Teoctist, pentru bogata sa activitate și dăruire în Biserica lui Hristos și pentru marea sa iubire față de Moldova, leagănul copilăriei și devenirii sale.

Arhim. TIMOTEI AIOANEI

„Ferițiți cei milostivi”

(Urmare din pag. 1)

ga sa slujire și dăruire a pus-o în slujba semenilor.

El a rămas peste veacuri o icoană a sfințeniei, a blândeței și mai ales a milosteniei. Acest lucru îl subliniază și troparul său unde el este zugrăvit ca fiind „îndreptător credinței, chip blândețelor...”, adevărul lucrurilor...”, care a câștigat „cu smerenia cele înalte și cu sărăcia cele bogate”.

Pentru noi, cei de astăzi, exemplul Sfântului Ierarh Nicolae trebuie să ne fie mereu un îndemn la o dăruire totală către Evanghelia Mântuitorului și în același timp la o slujire a celor aflați în nevoi, care, din păcate, sunt destul de mulți și în zilele noastre. Toți aceștia au nevoie de sprijinul Bisericii care întotdeauna a știut să aline suferințele fiilor ei prin dragostea credincioșilor ei. Să nu uităm îndemnul Sfântului Apostol Pavel, care ne spune tuturor: „Îmbrăcați-vă dar, ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și preaiubiți, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu îndelungă răbdare” (Col. 3, 12).

O pagină din filantropia creștină a Bisericii este și viața de credință și har a sfântului Ierarh Nicolae, cel pomenit astăzi, care va ră-

mâne până la sfârșitul veacurilor un simbol al intrajutorării creștine, o întruchipare a dragostei adevărate care este „legătura desăvârșirii” (Col. 3, 14).

Îndreptăm și în acest an, la fel cum s-a făcut și în anii trecuți, un apel de susflăt către clerul și credincioșii din Arhiepiscopia Sibiului pentru acțiunea de strângere de ajutoare bănești pentru constituirea Fondului Filantropic Eparhial pe anul 2006.

Astăzi, când Biserica noastră este chemată la o susținută activitate filantropică, de intrajutorare a fraților noștri aflați în strâmtoare, este necesar ca toți fiii ei, într-un cuget și într-o simțire, să ofere obolul lor pentru alinarea nevoilor de zi cu zi ale celor ce au trebuință de ajutor.

Din sumele ce se vor strânge acum vom intensifica lucrarea misionară și caritabilă a Centrului nostru eparhial mai ales cu prilejul celor două mari praznice ale creștinătății, Crăciunul și Sfintele Paști, când sute de persoane nevoiașе sunt ajutate cu sume de bani. La fel și studenții și elevii săraci primesc ajutoare financiare din partea Arhiepiscopiei noastre pentru continuarea studiilor.

Ne exprimăm convingerea că și în acest an, credincioșii noștri, sub conducerea păstorilor lor sufletești, vor da dovadă de generozitate și de jertfelnicie, împlinind porunca Domnului: „Fiți milostivi precum și Tatăl vostru milostiv este” (Luca 6, 36), bineștiind că „Dumnezeu iubește pe cel care dă de bunăvoie” (2 Cor. 9, 8).

Mulțumindu-vă tuturor ascultătorilor acestui Cuvânt pastoral — primul pe care vi-l adresăm în calitatea noastră la care Dumnezeu ne-a chemat, aceea de arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului —, ne exprimăm speranța că el va găsi ecou în sufletele Dumneavoastră și că veți răspunde cu aceeași generozitate în împlinirea acestui sfânt și nobil scop al ajutorării semenilor.

Tuturor credincioșilor din de Dumnezeu păzita noastră Arhiepiscopie Vă fac urări de sănătate și de petrecere cu bucurie și cu îmbelșugate roade duhovnicești a Sf. Post al Crăciunului, iar Hristos „cel milostiv și de oameni iubitor” să Vă dăruiască, pentru rugăciunile ierarhului Nicolae, spor duhovnicesc, liniște și pace, iar mila Lui să fie de-a pururea cu noi. AMIN.

Părintele Cleopa

(Urmare din pag. 1)

În continuare a avut loc tot în biserica mare lansarea cărților: „Părintele Cleopa — prieten al sfinților și duhovnic al credincioșilor” — la care și-au adus contribuția mai mulți ierarhi și oameni de cultură care l-au cunoscut pe părintele Cleopa, și „Credința Ortodoxă în opera părintelui Cleopa Ilie” — a Ierom. Petru Bălan. Cărțile au fost prezentate cu aleasă competență de către P.C. preot Nicolae Dascălu, consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor. Au fost prezentate de asemenea și un C.D. audio intitulat sugestiv „Mânca-v-ar raul”, cuprinzând cuvântări duhovnicești ale părintelui Cleopa, precum și o medalie comemorativă închinată părintelui Cleopa și împlinirii a 550 de ani de la întemeierea Mănăstirii Sihăstria.

Pe un ecran special a fost prezentat apoi un film documentar închinat vieții și activității marelui duhovnic Cleopa Ilie, film realizat de studioul TV „Trinitas” din Iași. La sfârșitul simpozionului a luat cuvântul P.C. Arhim. Victorin Oanele, starețul Sfinței Mănăstiri Sihăstria, care a făcut o scurtă incursiune în istoria seculară a acestui așezământ monahal din codrii Neamțului precum și o prezentare a vieții părintelui Cleopa Ilie.

Într-un cadru festiv I.P.S. mitropolit Daniel a înmănat ierarhilor prezenți și părintelui stareț Victorin medalia comemorativă,

mulțumind tuturor pentru participare.

La mormântul Părintelui din cimitirul mănăstirii s-a oficiat un trisaghion de către ierarhii slujitori, după care în trapeza mănăstirii a fost oferită tradiționala masă de pomană. În timpul agapei au luat cuvântul P.S. arhierei vicari Ioachim Băcăuanul și Corneliu Bărlădeanul evocând și ei figura părintelui Cleopa. La apusul soarelui grupurile de pelerini s-au retras spre casele lor purtând în suflet binecuvântarea și înălțarea sufletească pe care au primit-o de la această pomenire a părintelui Cleopa cel iubitor de sfinți și de credincioși.

Astfel s-a înscris o pagină de sfințenie și de har în viața acestei sfinte mănăstiri ca și a tuturor celor care au participat la întâlnirea de dincolo de zări cu părintele Cleopa — prieten al sfinților și duhovnic al credincioșilor.

ANUNȚ

În urma hotărârii Consiliului Arhiepiscopesc al Arhiepiscopiei Sibiului, prețul unui abonament anual la „Telegraful Român”, pe anul 2006 este de 15 RON, iar al „Revistei Teologice” de 20 RON. Banii se vor vira obligatoriu în COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001, B.C.R. Sibiu.

Preoțimea brașoveană

(Urmare din pag. 1)

Alexandru Bogdan (1881—1914), unul din victimele războiului, ucis pe pământul Galileii (localitatea Smlina) la numai 33 de ani, format spiritual în sânul Bisericii „Sf. Nicolae”, într-o familie scheină cu 11 copii (din care făcea parte și marele slavist Ioan Bogdan), după studii stipendiate de Biserica „Sf. Nicolae” în cadrul Universității din Budapesta (specialitatea: limba și literatura română și germană), apoi la Berlin și Leipzig, (unde își susține teza de doctorat cu un subiect din metrica lui Eminescu), revine la Brașov ca profesor al gimnaziului, care l-a format, dar pentru puțin timp, pentru că avea să cadă pe câmpul de luptă de la Mărășești ca erou.

În tot acest timp, Brașovul devine o scenă a marilor frământări de rezistență. Un număr redus de cărturari, între care preoții bisericii din Schei, Vasile Saftu, Ion Priscu și Nicolae Stinghe, sau profesorii șaguniști: Andrei Bărsăneanu, muzicianul Tiberiu Brediceanu, compozitorul Gheorghe Dima, profesorul de muzică Nicolae Oancea, precum și mîmoasele femei care reprezentau Reuniunea Femeilor Române din Brașov (preoteasa Maria Maximilian, Elena Săbădeanu, Elena Mureșianu) au menținut aici flacăra unei simțiri patriotice. Ei aveau să fie răsplătiți pentru rezistența lor prin scurtul episod de numai 40 de zile, al descălcării Brașovului de către armata română din august-septembrie 1916, care a creat în orașul de la poalele Tâmppei o primă Alba Iulia. Intrarea armatei române a însemnat instalarea primului primar român în persoana doctorului Gheorghe Baiulescu (fiul protoposului Bartolomeu Baiulescu) și a unui român în fruntea poliției locale, în persoana directorului Gazetei Transilvaniei, dr. Nicolae Vecerdea. Gazeta Transilvaniei, prin articole ca: „Orașul Brașov sub o ocărmuire românească”, „Bine ați venit”, „Visul”, „Carpații sunt ai noștri”, „România Mare”, „Deșteaptă-te Române” ș.a., transmite sentimentele de puternică bucurie a localnicilor în fața cărora conaționalii sași și unguri rămân în expectativă. Articolul „Intrarea triumfală a armatei române” ne oferă amănunte cu privire la aceste evenimente. Armata română, formată din regimentul 6 Infanterie „Mihai Viteazul”, aflată sub comanda colonelului Mihai Darvari, este primită de delegația brașovenilor, în frunte cu primarul Gh. Baiulescu la intersecția drumurilor Dăște-Hărman. La orele 17 coloanele de militari însoțite de toată populația Brașovului, care arunca cu flori ca în fața lui Hristos, pătrund prin strada Vămii (azi Mureșenilor), pentru că în Piața Sfântului, în fața Bisericii „Sf. Adormire” sunt primiți cu o rugăciune. Iar pe clădirea bisericii (unde era și sediul Casinei Române), flutura steagul tricolor. Un drapel similar figura pe fațada gimnaziului ortodox, precum și pe fațada Bisericii „Sf. Nicolae”. Ajunsă aici coloana oaspeților află că slujitorii bisericii (Vasile Saftu, Sterie Stinghe și Ioan Priscu), lipseau, fiind deportați de autoritățile austro-ungare. Au urmat 40 de zile de sărbătoare națională.

Cele ce au urmat depășesc limitele credibilului. Mărturiile cutremurătoare se mai păstrează pe documentele îngălbenite de colbul mărunț al timpului. Primii care au suportat vitregiile barbarismului au fost preoții bisericii din Schei, care aveau o primă vină că erau români, fiind socotiți vinovați de enorma bucurie de care au dat dovadă românii brașoveni, atât în momentul intrării României în război, cât și pe perioada eliberării Brașovului.

Preotul Vasile Saftu a fost primul arestat împreună cu cei doi copii minori Eugeniu și Horățiu, la 15 august 1916, imediat după intrarea României în Război. După câteva zile de detenție la Cluj au urmat opt zile de transport cu trenul spre Sopron, fiind deportați în comuna Nagymaros, până la 7 iunie 1918.

A urmat arestarea preotului Nicolae Stinghe, luat chiar din altar, cu soția și cei doi copii minori (unul de 2 ani și altul de 6 săptămâni), aflați

în biserica „Sf. Nicolae”, precum și a preotului Ion Priscu cu soția și cele două fiice, tot minore, deportați în aceeași localitate maghiară până în 10 mai 1918 (prima familie) și 1 ianuarie 1918 (cea de a doua).

Aceeași soartă au avut-o epitropii Bisericii din Schei, Gheorghe Mazăre, Gheorghe Bidet, Nicolae Navrea, E. Voinea și Ștefan Popovici, deportați până în primăvara anului 1917.

Nici profesorii șaguniști n-au fost ocoliți de asemenea teroare.

Compozitorul Gheorghe Dima (1874—1925), născut în Schei Brașovului, legat sufletește de Biserica „Sf. Nicolae”, în care a fost botezat și pe care a slujit-o ca dirijor (din 1873), după ce se formase la cursurile unor prestigioase școli din Viena, Karlsruhe, Leipzig. Având curajul să nu părăsească Brașovul după retragerea armatei române, a fost arestat și internițat mai întâi trei luni la Brașov, alți trei luni la Târgu Mureș și încă un an la Cluj sub acuzația că a cântat sub Tâmpa cântece românești când se distrugea statuia lui Arpad de pe Tâmpa. După eliberare este ales membru al Sfatului Național Român din Târgu Băsei și în această calitate participă la Alba Iulia.

Profesorul de muzică de la gimnaziu, Nicolae Oancea a fost arestat sub aceeași acuzație a compozitorului Dima.

Profesorul șagunist Nicolae Ciurcu a fost acuzat pentru că a difuzat prin librăria sa cărți românești, iar Nicolae Remel pentru că a vopsit firmele ungurești și nemțești.

În arhiva bisericii se găsesc numeroase memorii ale celor care au căzut victime acestor momente nedrepte. Ele au fost depuse la biserica în urma adresei Consistoriului din 16 iulie 1918 și a înștiințării Sfatului Național Român, publicată și în „Glasul Ardealului” din 27 noiembrie 1918.

2. Recompensa istoriei

Eliberat din închisoarea de la Sopron, protopopul Vasile Saftu, revenit la Biserica „Sf. Nicolae” din Schei avea să fie principalul organizator al acțiunilor dedicate Marii Uniri. De data aceasta el avea să conducă ceremonialul primirii armatei române în Brașov, avându-l în frunte pe generalul Berthelot în 24 noiembrie — 7 decembrie 1918.

În Biserica din Schei se aleg sub patronajul său cei 35 de membri ai Gărzilor Naționale pentru Târgu Băsei, prezidenți fiind profesorii șagunist Aurel Ciortea (1872—1929). Firește că tot el conduce delegația brașovenilor la Alba Iulia (cosită în 16—29 noiembrie 1918 cu un tren special cu vagoane Pullman) și participă la dispozițiile premergătoare Marii Uniri imnându-și punctul de vedere privind autonomia Transilvaniei pentru a evita încercarea de a zădărnici legătura cu România prin „autonomia provizorie” propusă de unii delegați.

În ziua Marii Uniri, în Biserica „Sf. Nicolae” s-a ținut „marea slujbă divină”, încheiată cu admirabila cuvântare a preotului Ioan Priscu, reproducă în „Glasul Ardealului”. La toate bisericile brașovene se trăgeau clopotele toată ziua și la mormântul lui Andrei Mureșanu s-au deplasat coloane de brașoveni cu flori.

Un alt brașovean răsplătit era Aurel Ciortea. La numai 24 de ani era profesor al gimnaziului brașovean pentru care alcătulește un valoros curs de fizică, înainte de a pleca pe front alături de ceilalți șaguniști.

După patru ani de război, Aurel Ciortea revine la Brașov înscriindu-se în lupta pentru desăvârșirea Marii Uniri. La 28 octombrie — 10 noiembrie 1918 este ales președinte al Consiliului militar român din Târgu Băsei organizat în Biserica „Sf. Nicolae”, devenit apoi președinte al Gărzii Naționale din Târgu Băsei, fiind unul dintre participanții la Alba Iulia.

Numărul celor care ar trebui să fie prezentați în continuare este impresionant, doar circumstanțele de spațiu ne fac să ne oprim aici.

Alternanța sănătate-boală, o posibilă aspectare a dinamicii existenței umane!?

Sfinții Părinți ai Bisericii s-au ocupat în mod special cu studierea naturii umane în diferitele ei ipostaze și cu găsirea remediilor celor mai potrivite la bolile spirituale sau trupești rezultate de pe urma slăbirii acesteia prin păcat. Ei au ajuns astfel la concluzia că, „pentru om, sănătatea înseamnă a se afla în toate privințele în starea corespunzătoare deplinătății ființei sale sau, altfel spus, într-o totală adecvare cu adevărata sa natură” (Jean-Claude Larchet, „Terapia bolilor...”, op. cit., p. 30), care tinde spre împlinire, spre desăvârșire prin armonizarea cu voința lui Dumnezeu.

În acest sens am putea spune că, orice cuvânt, orice faptă, orice acțiune a noastră se pretează la o multitudine de interpretări ce încearcă să reveleze sensul real, motivația, forța motrice a angrenajului complex care este omul, angrenaj ce pune în funcțiune, ca printr-o simplă acțiune a unui „comutator” la nivelul conștiinței, modalitatea ontologică de „a fi”, în sens afirmativ sau negativ, privitoare atât la trup (sănătatea și/sau bolile somatice), cât și la suflet (sănătatea și/sau bolile mintale). „Afirmarea sau negarea se pot manifesta astfel fie în sfera somatică, fie în cea psihică a ființei noastre” (Constantin Enăchescu, „Fenomenologia nebuniei”, Ed. Paideia, București, 2003, p. 23), ca stări alternante, de sănătate sau de boală, într-o dinamică ce poate duce în cele din urmă la imposibilitatea definiției certe a unei „stări” anume, la imposibilitatea de a spune într-un moment definit al existenței noastre dacă suntem bolnavi sau suntem cu desăvârșire sănătoși.

Este cât se poate de adevărat următorul fapt: cu toții ne temem de boală sau, dacă nu, atunci ne temem și încercăm prin orice mijloace să evităm suferința pe care o poate provoca ea, trăind acest sentiment spasmotic de la teamă, până la angosă deoarece, este cât se poate de sigur că, fie că este bolnav sufletul, fie că este trupul, de suferit, suferă omul în complexitatea alcătuirii lui psiho-fizice. Care sunt resorturile profunde și nevăzute ale acestui „cutremur” devastator, de ce efectele lui sunt atât de puternice și de violente, simpla definire clinică a bolii credem că nu este în măsură să reveleze plenar. De aceea, recursul la datele antropologiei teologice poate oferi oportunități benefice pentru clarificarea problemei luate în discuție.

S-ar putea spune astfel că, dintr-un anumit punct de vedere, „nici un organism nu este perfect sănătos”, sănătatea fiind definită drept echilibrul cu statut provizoriu ce se stabilește „între forțele vieții și alte forțe care i se opun, cele dintâi neavând decât o fragilă supremație”. În atare situație este de ajuns să slăbească unul din mijloacele noastre de apărare pentru ca locul sănătății noastre să fie luat de boală (Jean-Claude Larchet, „Teologia bolii”, trad. de Pr. prof. Vasile Mihoc, Ed. „Oastea Domnului”, Sibiu, 1997, p. 7). Atitudinea noastră se cere a fi, prin urmare, una activă, dinamică, manifestată prin excluderea pasivității așteptării bolii și suferinței și prin îndreptarea cu consecvență spre scopul vieții noastre.

tre care este desăvârșirea (ibidem, p. 8), sau starea în care boala este exclusă prin acțiunea sinergică de conlucrare a voinței omenești cu harul divin.

Dintr-un alt punct de vedere, „boala este o retragere a lui Dumnezeu din susținerea sănătății omului. Poate fi vorba chiar de o retragere în urma ignorării Lui” (Ieromonah Arsenie Boca, „Căderea Împărației”, Ed. Sfintei Arhiepiscopii Ortodoxe Române a Ardealului, 1995, apud pr. dr. Cristian Muntean, „Boala incurabilă — aspecte de asistență spirituală”, în *Telegraful Român*, nr. 25—28/2004, p. 6), cu repercusiuni asupra ordinii naturale a organismului pe care o distruge, echilibrul ei tinând de divin. În aceste condiții, bolnavul, numai printr-o apropiere cât mai concretă de Dumnezeu poate spera o reechilibrare (La Pr. dr. Cristian Muntean, articolul citat mai sus). Acest punct de vedere aduce un plus considerabil de claritate în ce privește sublinierea situației extreme de delicate în care se află omul bolnav deoarece, el realizează în acel moment că retragerea lui Dumnezeu nu este arbitrară, aleatorie, ci este datorată faptului că, pur și simplu a fost alungat de către om. Cum? Prin păcat! Și făcând această afirmație, putem să admitem ca perfect

reale și pertinente și afirmațiile moralei ortodoxe care definește păcatul drept o „boală a sufletului, care îi slăbește vitalitatea spirituală — dinamismul — și poate chiar să-l ucidă”, extinderea efectelor lui atingând și trupul, ca urmare, multe boli organice avându-și rădăcina în păcat („Teologia Morală Ortodoxă”, vol. I, alcătuit de un colectiv de autori, printre care: Mitrop. Nicolae Mladin, Prof. Diac. Dr. Orest Bucevșchi, Prof. dr. Constantin Pavel, Prof. Diac. Dr. Ioan Zăgărean, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979, p. 456). Dar nu acesta este lucrul cel mai grav și mai greu de suportat, ci acela că abia atunci „când pierdem harul, atunci vedem neputința noastră, vedem că fără Dumnezeu nu putem nici măcar gândi ceva bun” (Cuv. Siluan Athoni-

tul, „Între iadul deznădejii și iadul smereniei”, Deisis, Sibiu, 2001, p. 116).

Privind lucrurile în ansamblu, este firesc să ne punem întrebarea: De unde provine și, care sunt cauzele acestei precarități a ființei umane?

Citind Cartea Facerii aflăm că omul a fost adus la existență de către Dumnezeu în momentul în care toate condițiile pentru ca el să își poată desfășura viața la parametrii ei maximi erau îndeplinite. Sfânta Scriptură descrie crearea lumii în felul următor: „La început”, a făcut Dumnezeu cerul. A urmat apoi pământul, care s-a umplut de vegetație, de pomi, de animale, iar la final, omul, ca încununare a celor două lumi, cea spirituală, numită „cer” și cea materială, numită „pământ” (cf. Facere, cap. 1), sintetizându-le în ființa sa dihotomică (trup și suflet).

Ca „loc” creat și organizat în mod special de Dumnezeu în vederea desfășurării existenței umane, Edenul sau Raiul terestru (Facere 2, 8—15), îndeplinea toate cerințele pentru ca omul să poată ajunge la împlinire, la desăvârșire, pentru că aici, în rai, omul ducea o viață liniștită, lipsită de griji, starea lui generală fiind una de sănătate. În acest „perimetru al fericirii”, omul nu a cunoscut nici o formă de boală a trupului sau a sufletului (Jean-Claude Larchet, „Terapeutică bolilor spirituale”, trad. de Marinela Bojin, Ed. Sophia, București, 2001, p. 20).

Chemarea omului în condițiile descrise, este cea formulată de către Dumnezeu și „înscrisă” în ființa sa, ca încordare teleologică fundamentală „Crestei și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți” (Facere 1, 28). Importanța acestei „porunci” este majoră, deoarece ea vine din partea lui Dumnezeu, iar când Dumnezeu vorbește omului, El îi deschide „căi” care să-l ducă la maxima înflorire (E. Drewermann, „La parole qui guerit” apud Jean-Francois Catalan, „Om și religia sa”, Polimark, București, p. 133). Totodată, trebuie avut în vedere că „porunca”, având în vedere dihotomismul alcătuirii omului, viza atât procreția și înmulțirea neamului omenesc pe linie biologică, cât și „cresțerea” spirituală, duhovnicească, prin apropierea de Dumnezeu și ocuparea unei poziții de maximă proximitate față de El. Această apropiere despre care vorbim este numită de cartea Facerii „asemănare” (1, 26).

Dar cel mai important lucru este acela că, pentru a vorbi despre posibilitatea asemănării, trebuie ținut cont de faptul că omul a fost creat de Dumnezeu „după chipul Său” (Facere 1, 27). La ce se referă acest lucru, a constituit de-a lungul vremii preocuparea predilectă a multor mînti, deoarece nu se știa dacă acest „chip” este în legătură cu trupul sau cu sufletul omului; dacă privește omul întreg sau doar o parte a sa; dacă

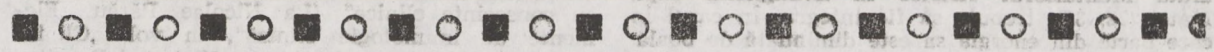
acest „chip” este de natură structurală sau funcțională; dacă este o realitate statică sau dinamică sau dacă, dimpotrivă, se referă doar la poziția privilegiată de care se bucura omul în raport cu celelalte „creaturi”, aceea de „a stăpâni” conform poruncii lui Dumnezeu.

În ce ne privește, suntem interesați de faptul că, de buna sau de rea „funcționare” a chipului, de parametrii în care se desfășoară această funcționare depinde starea în care ne aflăm ca oameni, respectiv de „sănătate” sau de „boală”. De ce? Pentru că în prezent se cunoaște faptul că această „imagine”, acest „chip” este imprimat în ființa integrală a omului, „în mușchii, mucoasele, în sistemul său circulator sau cutanat”, întocmai ca o „imagine a trecutului său”, imagine care „cheamă mîntuirea, pentru a reface în ochii lui Dumnezeu o imagine oarecum conformă cu imaginea Fiului în care Tatăl și-a pus toată dragostea” (Henri Sampson s.j. preot medic, „La Morale dans son rapport avec les faits biologiques”, în lucrarea lui Jean-Francois Catalan, ed. cit., p. 139).

În starea primordială/paradisiacă a existenței umane, toate lucrurile se desfășurau în concordanță cu ordinea pe care a sădit-o Creatorul în lume, până în momentul în care s-a petrecut „accidentul” provocat de diavol cu consimțământul omului. Omul încalcă porunca lui Dumnezeu și astfel își ratează vocația de ființă creată spre desăvârșire și îndumnezeire, atrăgând totodată asupra sa, a existenței sale și a condițiilor în care își desfășura existența, consecințe dintre cele mai negative. Ființa sa, atât de armonios alcătuită de Creator, începe să își piardă unitatea internă. Păcatul produce dezordine la nivel rațional, volitiv și afectiv, amputând de acum înainte ca și „chipul” — pe care-l afectează în mod direct — toate structurile și microstructurile ființei umane. Factorii de mediu — care devine diferit acum de cel paradisiac, omul fiind alungat din rai — vor avea și ei influențe nefaste asupra trupului, vor conduce la suferință, iar în cele din urmă la moarte, ca „răsplată” anunțată de Dumnezeu pentru încălcarea poruncii (Facere 2, 16—17). Astfel putem observa cu destulă ușurință cum, orice păcat, orice abatere a sufletului de la scopul său, duce la o slăbire, la o îmbolnăvire a lui și de aici, la debilitate și îmbolnăvirea trupului căci complexul uman alcătuit din suflet și trup funcționează oarecum similar principiului vaselor comunicante: orice agresiune asupra trupului se răsfrațe și asupra sufletului și viceversa. De aceea, putem fi în acord cu afirmația conform căreia „apariția

(Continuare în pag. 4-a)

Pr. VASILE GAFTON

Alegerea noului patriarh al Ierusalimului

În 22 august 2005, Colegiul electoral alcătuit din membrii Sfântului Sinod al Patriarhiei de Ierusalim, din decanii Frăției Sfântului Mormânt și din delegații diocezelor, a ales în unanimitate, în înalta funcție de patriarh al Ierusalimului, pe arhiepiscopul Teofil al Arhiepiscopiei Muntelui Tabor.

Alegerea a avut loc în Biserica Învierii din Ierusalim, care înglobează și Sfântul Mormânt și Golgota.

Noul patriarh a fost introdus în diptice ca Teofil al III-lea și el succede patriarhului Irineu, care a fost scos din diptice (măsură egală cu depunerea din treaptă) în luna mai 2005, ca urmare a unui scandal politico-financiar, care a afectat profund Patriarhia Ierusalimului.

Noul patriarh (cu numele de mirean Elie Yannopoulos) s-a născut în 1952, într-o localitate din Peloponez — Grecia. Studiile seminariale le-a făcut la seminarul patriarhal de pe Muntele Sion. A depus voturile monahale în 1970 și tot atunci a fost hirotonit diacon. În 1975 a fost hirotonit preot și tot atunci a fost trimis la Universitatea din Atena, unde și-a făcut studiile teologice universitare.

Reîntors la Ierusalim, a activat în cadrul secretariatului general al Sf. Sinod și a devenit redactor al revistei patriarhale „Noul Sion”.

A fost trimis apoi cu o bursă de studii la Universitatea din Durham-Anglia, unde a pregătit o teză de master.

Și-a reluat apoi activitatea în cadrul Patriarhiei Ierusalimului, îndeplinind pe rând funcțiile de secretar general adjunct al Patriarhiei, însărcinat cu relațiile externe (din 1986 și până în 1991), superior al Mănăstirii Sf. Gheorghe din Cana Galileii (din 1991 și până în 1996), reprezentant al Patriarhiei Ierusalimului pe lângă Patriarhia Moscovei (din 2001 și până în 2003), reprezentant al Patriarhiei Ierusalimului în Doha-Qatar, în 2003.

Numit decan al clerului bisericii Sf. Mormânt și membru permanent al Sf. Sinod în 2004, a fost hirotonit episcop în februarie 2005, apoi ridicat la rangul de arhiepiscop al Muntelui Tabor.

Noul patriarh este considerat, în cercurile oficiale, drept un om moderat, având bune relații cu palestinienii. Este bine cunoscut, de asemenea, în mediile ecumenice, dat fiind faptul că a fost mulți ani reprezen-

tant al Patriarhiei Ierusalimului în Comitetul central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor (CEB) de la Geneva.

Socotită „Maică a tuturor Bisericilor”, Biserica Ierusalimiteană îl venerază pe Sf. Iacob, „fratele Domnului”, ca prim episcop al ei. Sinodul IV ecumenic de la Calcedon, din 451 a ridicat Biserica din cetatea sfântă a Ierusalimului la rang de patriarhie. Începând însă cu anul 637, în urma cuceririi musulmane, apoi după ocupația cruciaților, Biserica Ierusalimului a cunoscut o istorie dureroasă. Până în 1845, patriarhul ei își avea reședința mai mult la Constantinopol decât la Ierusalim.

Astăzi, Patriarhia Ierusalimului își întinde jurisdicția asupra teritoriilor Israelului, Cisiordaniei, Gazei și Iordaniei. Numără aproximativ cincizeci de parohii, la care slujesc preoți arabi și cam tot atâtea mănăstiri, aparținând de Frăția Sf. Mormânt, care asigură slujirea liturgică, la locurile sfinte din Ierusalim și Betleem, ca și din Galilea și Pustia Iordanului.

Aproximativ 80 000 de palestinieni creștini sunt, în marea lor majoritate, ortodocși.

În primele sale declarații făcute presei grecești, noul patriarh a arătat că dorește să restabilească prestigiul Patriarhiei, deteriorat sub antecesorul său și de asemenea, să revigoreze relațiile cu celelalte Biserici surori, care, de asemenea, au fost afectate.

Totodată, noul patriarh s-a arătat neliniștit din cauza situației materiale precare cu care se confruntă patriarhia, în ciuda faptului că este totuși proprietara unui patrimoniu financiar și imobiliar, atât în Țara Sfântă cât și în Cisiordania, Iordania, Grecia și Cipru. Salariile clerului nu pot fi onorate decât printr-un ajutor al Ministerului grec al Afacerilor Externe, iar cei aproximativ 500 de învățători și profesori, care predau copiilor palestinienilor creștini, sunt amenințați cu șomajul. „Totul pare blocat” — a afirmat patriarhul.

La câteva zile după alegerea sa, Teofil al III-lea l-a întâlnit, la Aman, pe ministrul de externe al Autorității palestinienilor, ceea ce echivalează cu recunoașterea sa oficială în noua funcție.

Se așteaptă să primească aceeași recunoaștere și din partea guvernului israelian.

[Știri preluate din SOP (Service Orthodoxe de Presse), nr. 301, din sept.-octombrie 2005, p. 3—5.]

Pr. prof. D. ABRUDAN

Comunicat de presă

Credincioșii și preoții Arhiepiscopiei Sibiului și ai Mitropoliei Ardealului au luat act cu îngrijorare de propunerea făcută Sfântului Sinod, de un grup de șapte ierarhi ardeleni, de a se crea o nouă Mitropolie, cu sediul la Cluj-Napoca și care să cuprindă patru eparhii. Recent s-a aflat că noua structură bisericească ar urma să poarte numele de „Mitropolia Transilvaniei Centrale, Crișanei și Maramureșului”. În fața acestei stări îngrijorătoare și a neliniștii produse în rândul preoților și credincioșilor din Ardeal, dar și din alte părți ale țării, Biroul de Presă al Arhiepiscopiei Sibiului face următoarele observații și propuneri:

— Hotărârea de principiu a Sfântului Sinod, ca răspuns la simpla solicitare a celor șapte ierarhi, este prezentată în comunicate de presă ca o decizie definitivă, deși ea trebuie validată de Adunarea Națională Bisericească, conform articolului 20, litera e, din Statutul pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

— Această inițiativă a fost demarată fără nici un fel de pregătire și reflecție teologică și canonică prealabilă, absolut necesară pentru o acțiune de o asemenea anvergură;

— Acțiunea a stârnit un val de nemulțumiri în opinia publică și o multitudine de reacții și comentarii negative în mass-media, atât în țară, cât și peste hotare;

— Suntem surprinși de întrunirile unor ierarhi din Ardeal în legătură cu aceste probleme de interes general mitropolitan, fără înștiințarea Mitropolitului Ardealului ales și instalat în mod canonic, încălcându-se astfel canoanele 34 Apostolic² și 20 Antiohia³;

— Privite din perspectiva rolului jucat de Mitropolia Ardealului în istoria românilor ortodocși, aceste acțiuni au, în această formă, un caracter de subminare și dezmembrare a acestei venerabile instituții și nu de reorganizare a ei în „scopuri pastorale”;

— În Biserica Ortodoxă, mitropoliile au fost întotdeauna organizate în cadrul provinciilor istorice și ținând seama de rolul jucat de centrele lor în promovarea și afirmarea Ortodoxiei de-a lungul timpului. De obicei, centuri bisericești a coincis cu cel politico-administrativ, cum este cazul cu aproape toate mitropoliile și episcopiiile din Patriarhia Română. Atunci când nu a fost cazul, pentru stabilirea centrului bisericesc a avut prioritate tradiția semnificației în viața Bisericii și nu importanța politico-administra-

tivă a unui oraș, după cum reiese, din următoarele exemple: Arhiepiscopia Alba Iuliei are centrul la Alba Iulia și nu la Târgu Mureș, Episcopia Argeșului are centrul la Curtea de Argeș și nu la Pitești, Episcopia Caransebeșului are sediul la Caransebeș și nu la Reșița etc. Nu avem cunoștință ca municipiul Cluj-Napoca să fi fost investit de vreo autoritate contemporană oficială cu calitatea de „capitală” a Ardealului într-o privință oarecare. În schimb, este inacceptabilă campania de denigrare a Sibiului și discreditarea contribuției sale culturale și bisericești actuale. Recunoașterea publică a acestui rol dublu o constituie alegerea și investirea Sibiului cu calitatea de Capitală Culturală Europeană în anul 2007 și ca loc de desfășurare a Adunării Generale a Bisericilor din Europa în luna septembrie a aceluiași an.

Suntem convinși că precizările de mai sus sunt indispensabile pentru înțelegerea justă a situației Ortodoxiei din Ardeal.

Apreciind legitimitatea preocupărilor de îmbunătățire a vieții misionare și pastorale, considerăm că orice reorganizare a instituțiilor bisericești din Ardeal ar trebui făcută în cadrul unui proces amplu de reorganizare a întregii structuri a Patriarhiei Române. Această acțiune trebuie să fie obligatoriu precedată de o amplă reflecție teologică, istorică și canonică, desfășurată sub înaltul patronaj al Prea Fericitului Părinte Patriarh Teotist.

BIROUL DE PRESĂ
AL ARHIEPISCOPIEI SIBIULUI
ȘI MITROPOLIEI ARDEALULUI

Sibiu, 24 nov. 2005

1 „Art. 20 — Atribuțiile Adunării Naționale Bisericești sunt: lit. e. — A hotărâ asupra schimbării titlaturii Mitropoliilor, Arhiepiscopilor și Episcopilor, a întinderilor teritoriale și a înființării de noi Eparhii”.

2 „Se cuvine ca episcopii fiecărui neam să recunoască pe cel dintâi dintre dânsii și să-l socotească pe el drept căpetenie și nimic mai de seamă să nu facă fără încuviințarea acestuia; și fiecare să facă numai acelea care privesc eparhia sa și satele de sub stăpânirea ei. Dar nici acela (cel dintâi) să nu facă ceva fără încuviințarea tuturor, căci numai astfel va fi înțelegere și se va mări Dumnezeu, prin Domnul, în Duhul Sfânt: Tatăl și Fiul și Sfântul Duh”.

3 „Să nu poată oarecare episcopi de sine să fiind sinod fără aceia cărora li s-au încredințat mitropoliile”.

ITINERAR PASTORAL

Din încredințarea și cu binecuvântarea P.F. Părinte TEOCTIST, Patriarhul B.O.R. și locitor de mitropolit al Ardealului, P.S. VISARION RAȘINĂREANU a săvârșit următoarele:

- 11 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a prezidat lucrările Conferinței preoțești din protopopiatul Mediaș. A vizitat și biserica din Cimitir-Mediaș, recent pictată.
- 13 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a prezidat în Aula Facultății de Teologie din Sibiu lucrările Conferinței preoțești din protopopiatul Sibiu, Avrig, Agnita și Săliște.
- A participat la deschiderea Târgului național de Carte religioasă deschis la Biblioteca ASTRA din Sibiu.
- Seara, a slujit și predicat la slujba Vecerniei în biserica Cuv. Paraschiva din Sibiu-Triaș (Pr. paroh Vasile Ghișoiu).
- 14 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în biserica „Cuv. Paraschiva” din Brașov-Groaveri, protopopiatul Brașov roșind cuvânt de învățătură (Pr. paroh Florin Gărlonț).
- Seara a slujit și predicat la slujba Vecerniei în biserica „Cuv. Paraschiva” din Râșor, protopopiatul Făgăraș (Pr. paroh Nicolae Andrei Vasu).
- 16 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit slujba de binecuvântare a bisericii „Cuv. Paraschiva” din parohia Grânari, protopopiatul Rupea și Sfânta Liturghie arhierescă (Pr. paroh Marius Tichindelean).
- 17 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a primit o delegație de la Conferința Bisericilor Europene aflată în vizită la Sibiu.

- 18 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în biserica „Sf. Ev. Luca” din Sibiu cu prilejul hramului roșind cuvânt de învățătură.
- 19-21 OCTOMBRIE — P.S. Sa a participat la lucrările Sf. Sinod.
- 22 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie în Capela mitropolitană.
- A participat la lucrările Simpozionului „50 de ani de la Canonizarea Sfinților Ardeleni” organizat de Arhiepiscopia Ortodoxă de Alba Iulia.
- Seara, a slujit Vecernia în Catedrală.
- 23 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica „Înălțarea Domnului” din Sibiu (Pr. paroh Achim Băcilă), roșind cuvânt de învățătură.
- 25 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a prezidat lucrările Conferinței preoțești din prot. Brașov.
- 26 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în Capela Seminarului Teologic Ortodox din Brașov, cu prilejul zilei hramului, roșind cuvânt de învățătură.
- Seara, a slujit și predicat la Vecernie în biserica parohială din Perșani, prot. Făgăraș (Pr. paroh Sextil Nastea).
- 27 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a prezidat lucrările Conferinței preoțești din protopopiatul Rupea.
- A vizitat parohia Paloș, protopopiatul Rupea, locul unde s-a desfășurat Conferința preoțească.
- 30 OCTOMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit slujba de binecuvântare a bisericii parohiale din Boia, protopopiatul Avrig, recent restaurată și pictată și Sfânta Liturghie arhierescă (Pr. paroh Viorel Lăzăricu).

- 3-4 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa a luat parte la lucrările Sf. Sinod.
- 6 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în biserica parohială din Tâlmăcel, prot. Avrig, roșind cuvânt de învățătură (Pr. paroh Horia Roman).
- 7 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit slujba Vecerniei în biserica „Sf. Arhangheli” din Sibiu-Trei Stejari (Pr. paroh, prot. Gheorghe Șebu), roșind cuvânt de învățătură.
- 8 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica „Sf. Arhangheli” din Polana Sibului (Pr. paroh Vasile Băja), cu prilejul hramului.
- A oficiat slujba de binecuvântare a monumentului eroilor comunei Poiana, roșind cuvânt de învățătură.
- Seara, a slujit Vecernia în Catedrală.
- 9 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa și-a susținut, la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, teza de doctorat în teologie cu titlul „Învățătura mariologică a Sf. Nicolae Cabasila”, fiind declarat doctor în teologie.
- 11 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Vecernia și Acatistul Maicii Domnului în Catedrală.
- 12 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie în Capela mitropolitană.
- A oficiat taina Sf. Botez pentru pruncul Vasile-Octavian Spineanu din Sibiu.
- Seara, l-a întâmpinat la Sibiu, pe P.F. TEOCTIST, Patriarhul României, sosit aici, pentru întronizarea noului mitropolit al Ardealului.

Arhid. VASILE AVRAM

(Urmare din pag. a 3-a)

bolilor în general, a avut loc ca urmare a căderii lui Adam” (Dr. Dmitri Aleksandrovici Avdeev, „Nervozitatea: cauze, manifestări, remedii duhovnicești”, trad. de Alexandru și Xenia Tănăsescu-Vlas, Ed. Sophia, București, 2003, p. 10), toată existența umană de atunci încolo fiind marcată de perpetua ambiguitate generată de alternanța dinamică: sănătate-boală, definiție pentru starea post-pecatorială a umanului.

Mai mult decât atât, corupția păcatului la nivelul ființei umane are urmări asupra întregii existențe și a întregului univers, natura întreagă, spune Sf. Pavel, fiind în suferință și așteptând vindicarea, la fel ca și omul. Dar vindicarea sau limitarea extinderii corupției asupra universului, a legilor care-l guvernează și-l fac să fie așa cum este, nu va veni decât tot prin omul integral restaurat prin harul Sfântului Botez, destinația „stăpânirii” pământului însemnând în egală măsură și purtare de grijă față de întreaga Creație sau dimpotrivă, ignoranța ce va atrage distrugerea și, în cele din urmă, moartea.

Orice stare de suferință, de boală fizică sau psihică, poate periclita major desăvârșirea umanului deoarece pentru ca omul să poată tinde ferm spre Dumnezeu, cu toată ființa sa, așa cum arată Mântuitorul Hristos în Evanghelia după Matei (22, 37), trebuie să fie integru. În cazul în care parte din energia sa este diminuată de boală, el se va opri undeva, într-un punct al parcursului său, istovit și lipsit de posibilitatea de a merge mai departe, spre ținta finală. De aceea, știind că „numai amestecul și unirea” sufletului cu trupul și a energiilor lor unite cu energia harului dumnezeiesc îl fac pe om întreg (Jean-Claude Larchet, „Terapia bolilor...” op. cit., p. 29) și ca-

pabil de a-și realiza mântuirea, trebuie să facem în așa fel ca această integritate să fie păstrată. Întrebarea care se pune este: cum?

Ca ramură a științelor medicale, imunologia se ocupă cu „studiul mecanismelor apărării antiinfecțioase [...] prin care organismul reușește să discrimineze structurile proprii, de cele străine” (Cf. Dr. Mihaela Mihalache, „Imunologie”, Ed. Conexiuni, Sibiu, 1999, p. 1). În planul sufletesc, acest rol de discriminare îl are conștiința care evaluează gândurile și faptele noastre, punându-le în permanență în raport direct cu morală, care operează categorial — bun/rău, tot de resortul ei fiind și apărarea împotriva asaltului patimilor și ispitelor venite de la diavol (Sf. Antonie cel Mare, „Învățături despre viața morală”, în Filocalia, vol. I, Ed. Humanitas, 1999, p. 21).

În mod similar, cercetătorii au descoperit că organismul posedă un sistem de control propriu, care are posibilitatea de a inhiba sau, de a activa — după caz — elementele responsabile în organism cu păstrarea imunității. Scopul acestui aparat este acțiunea în folosul menținerii unui echilibru stabil al balanței imunologice. „Perturbarea acestui sistem creează anomalii imunologice, uneori cu consecințe clinice” (La Nicolae Părau, „Elemente de imunologie clinică”, în vol. „Clinică medicală”, coordonat de Roman Vlaicu și Dumitru Dumitrașcu, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1984, p. 929). Această perturbare se traduce prin incapacitatea organismului de a mai depista „pericolul” extern (Nicolae Părau, în lucrarea citată anterior, arată că „organismul este supus unor agresiuni exogene, microorganisme și substanțe de natură diferită care pătrund în mod

spontan, sau sunt introduse în mod artificial, având tendința să modifice structurile proprii, punând astfel în pericol integritatea și funcția unor sisteme și organe”, op. cit., p. 911), și, implicit, la nivel sufletesc, printr-o confuzie a conștiinței ce dă loc unor manifestări de natură funcțională neconforme cu scopul ultim al omului — mântuirea și desăvârșirea continuă. De aceea, terapeutică vizează realizarea unei stări de echilibru a organismului, fie prin depresarea, fie prin stimularea reacțiilor imune (Ibidem, p. 912), echilibru care constituie temeiul oricărei întreprinderi ce vizează atingerea perfecțiunii.

Medicina afirmă cu valoare de certitudine că „autorecunoașterea este principiul major pe care se bazează funcția sistemului imun” (Nicolae Părau, op. cit., p. 917), perturbarea sistemului de autorecunoaștere putând duce la consecințe neplăcute și nedorite. În Taina Spovedaniei, omul aceasta și face: se „identifică” pe sine obiectiv — în planul existenței create — și proiectiv — în planul desăvârșirii cu care dimensiunea mândană interferează în permanență. Valoarea autocunoaș-

terii și a asumării identității prezonale (fie bolnav/păcătos, fie nu) precum și a desăvârșirii ei este deosebită din acest punct de vedere deoarece, de ea depinde în ce plan se va desfășura existența noastră viitoare.

Ca o concluzie la cele afirmate până aici vom spune că, realizarea desideratului desăvârșirii este posibilă — în concepția hristocentrică a Bisericii Ortodoxe — prin Sfintele Taine, în care harul lui Hristos, ca prelungire și completare a vindecărilor Lui, lucrează la vindecarea și apoi la păstrarea firii umane întregi, la fel ca în Paradisul primordial, pe care Biserica îl reproduce (Cf. Mircea Eliade, „Sacral și profanul”, Humanitas, 1992, p. 59), evidențiind faptul că, în relațiile dintre creat și increat, „energiile dumnezeiești se întâlnesc cu energiile făpturilor” (Nikolaos Matsoukas, „Teologia Dogmatică și Simbolică” vol. IV, „Demonologia”, trad. de pr. prof. Dr. Constantin Coman, pr. drd. Cristian-Emil Chivu, Ed. Bizantină, București, 2002, p. 17). Tainele fiind din acest punct de vedere „simboluri cu o semnificație esențială” (Ibidem, p. 21) ce întăresc comuniunea și aduc plusul de energie necesar depășirii impasurilor existențiale provocate de boală, păcat, etc. și ieșirii definitive din dureroasa ambivalență a alternanței sănătate-boală.

Alternanța sănătate-boală

Simpozion internațional
despre viitoarea Lege a Cultelor

Din anul 1990 până astăzi, România se află într-o stare de provizorat privind statutul juridic al cultelor religioase. Vechea Lege a Cultelor din anul 1948 a căzut în desuetudine, iar o nouă Lege a Cultelor nu a apărut încă. Acoperirea acestei lipse a făcut parte din programul multor guverne, dar din nefericire ea nu a fost dusă la îndeplinire.

Totuși, în decursul celor 15 ani de după câștigarea libertății religioase, s-au realizat mai multe proiecte, cu participarea directă a reprezentanților diferitelor culte recunoscute, în final ajungându-se astăzi la un proiect multumitor, pe care Secretariatul de Stat pentru Culte l-a înaintat spre dezbatere, în această toamnă, în Parlamentul României.

În întâmpinarea aprobării noii Legi a Cultelor, Secretariatul de Stat pentru Culte, condus de Dl. Ministru Adrian Lemeni, și Asociația Națională pentru Apărarea Libertății Religioase „Conștiință și Libertate”, avându-l președinte pe Dl. Viorel Dima, au organizat la București, în perioada 12-13 septembrie 2005, un simpozion internațional cu tema: *Libertatea religioasă în context românesc și european*.

La simpozion au fost invitați, pe lângă reprezentanții oficiali ai cultelor religioase, specialiști în relațiile stat-Biserică din Franța (prof. Jean Paul Durand, prof. Grigorios Papatthomas), Italia (prof. Silvio Ferrari, prof. Dora Bognandi), Suedia (prof. Hans Heinrich Vogel), Belgia (prof. Rik Torfs), SUA (prof. W. Cole Durham, prof. John Graz) și România (consilier prezidențial Bogdan Tătaru Cazaban, conf. Radu Carp, lect. Patriciu Vlaicu, lect. Radu Preda, lect. Irimie Marga).

Deschiderea oficială a fost făcută de Dl. Ministru al Culturii și Cultelor, Adrian Iorgulescu, care a salutat pe toți participanții la simpozion, și de P.F. Sa Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, care și-a exprimat bucuria de a se aproba o nouă Lege a Cultelor la noi în țară, în sensul apărării darului libertății pe care îl are persoana umană, de la creație.

Discuțiile de o înaltă ținută academică s-au grupat pe mai multe secțiuni, cu temele: *Statutul juridic al cultelor/organizațiilor religioase, Legislația privind viața religioasă în Europa, Legislația privind viața religioasă în România și Tendințe în relația stat-Biserică*.

Primul referat a fost al I.P.S. Sale Daniel Ciobotea, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, care a prezentat o perspectivă excelentă asupra relațiilor Biserică-stat la români, între tradiție și actualitate.

Referenții din străinătate au prezentat situația cultelor religioase din țările lor și s-au raportat la proiectul românesc al Legii Cultelor. Referenții din țară au prezentat diferite aspecte ale relațiilor stat-Biserică, ale proiectului Legii Cultelor și implicațiile juridico-canonice ale acestora.

În acest context, s-au făcut unele observații și propuneri, dar de reținut este faptul că atitudinea generală a participanților a fost pozitivă la adresa noului proiect. La un moment dat, s-a și creat impresia că se discută asupra unei legi deja aprobate, care aduna ecouri pozitive pe plan internațional.

Nu s-a trecut cu vederea și faptul că, față de noul proiect, s-au exprimat și unele proteste, dar care vor putea fi rezolvate numai prin reglementări speciale, care vor urma aprobării Legii Cultelor.

În final, Dl. Ministru Adrian Lemeni a sintetizat ideile tuturor referenților la simpozion și a mulțumit tuturor celor care au contribuit la reușita lui. Aceleași mulțumiri și-au exprimat toți participanții la simpozion, care au plecat încântați de organizarea acestuia (inclusiv pentru invitația surpriză de a asista la un spectacol de excepție, la Sala Palatului, în cadrul festivalului „George Enescu”), dar mai ales de ideea că, în sfârșit, și românii pot avea o nouă Lege a Cultelor, fără de care integrarea României în Uniunea Europeană nu poate fi posibilă.

Pr. lect. dr. IRIMIE MARGA

In memoriam: Părintele Ieremia B. Ghita*

Anul acesta, în ziua de 10 august se împlinesc 10 ani de la trecerea la cele veșnice a vrednicului de pomenire Părintele Paroh Ieremia B. Ghita de la Parohia Ortodoxă Română Băile Herculane, model de preoție și slujire biserică, lăsatându-ne și viața cu misiunea nobilă a preoției. Preotul Ieremia B. Ghita a văzut lumina zilei la 1 mai 1914 în localitatea Doclin, nu departe de Bocșa Română, județul Caraș-Severin, din părinți țărani agricultori. În casa părintească a primit o aleasă educație creștină, deprinzând evlavie în rugăciune, muncă, cântarea bisericăscă, respect față de oameni și buna cuviință creștină, corectitudine și înclinație spre învățătură și dragoste față de Dumnezeu și semenii. După absolvirea claselor primare la școala primară din sat, își îndreaptă pașii spre liceul din Oravița, apoi spre Academia Teologică din Caransebeș, având rezultate foarte bune la învățătură și disciplină.

Atras de aprofundarea studiului teologic, își continuă învățătura la cea mai vestită facultate de teologie a timpului, din Cernăuți Bucovinei, având cei mai renumiți dascăli de teologie cunoscuți vreodată. După absolvirea Facultății de Teologie din Cernăuți se întoarce în satul natal și se căsătorește cu domnișoara Eugenia Șandru, fiica preotului din Gherțeni, iar Dumnezeu i-a binecuvântat casa, muncă și viața cu doi copii, Rodica — cadru medical și Eugen — inginer, dându-le o bună educație, făcându-i cinsti în societate, de bunul său renume.

Este hirotonit preot în anul 1940 pe seama Parohiei Doclin de vrednicul de pomenire Episcop Dr. Vasile Lazarescu al Caransebeșului, devenit ulterior Mitropolit al Banatului.

Misiunea preoțească și-a început-o cu mult zel în localitatea natală, slujind lui Dumnezeu și oamenilor. Cunoaște ororile războiului și consecințele lui, profundele transformări politico-economico-sociale, instaurarea regimului comunist ateu de ocupație sovietică care prin toate mijloacele și metodele căuta subminarea și reducerea activității Bisericii la minimum.

Din primul salariu și-a cumpărat o mașină de scris, care l-a însoțit toată viața și unde a învățat să scrie numeroasele sale studii și articole cu caracter religios, istoric, literar, moral, educativ, predici și altele.

Smerit și ascultător față de superiorii săi, își face datoria preoțească cu deplină cinste, reparând biserica din sat și înzestrând-o cu multe obiecte de cult. Datorită sângelui sale în propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu, se face cunoscut de autoritatea bisericăscă.

* Părintele Ieremia B. Ghita n-a aparținut canonic de Arhiepiscopia Sibului. A fost în schimb un colaborator statornic al publicației noastre. De aceea găzduim cu pioasă considerație materialul comemorativ.

Pr. CONSTANTIN CILIBIA

Comitetul de Redacție:
I.P.S. Dr. Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului — președinte;
P.S. Visarion Rășinăreanu — Episcop-vicar — vicepreședinte;
Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan — redactor responsabil; Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu.

I.S.S.N. 1223-8392

Articolele și corespondența se adresează Redacției „Telegrafului Român”, Sibiu, Str. Mitropoliei nr. 35. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Tiparul: Tipografia Eparhială Sibiu

Abonamentul pe 2005 este de 150 000 lei.
COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001. Pentru străinătate abonamentul este de 25 dolari S.U.A. COD IBAN RO79 RNCB 4200 0000 0061 0015 sau echivalentul în euro COD IBAN RO51 RNCB 4200 0000 0061 0034.
B.C.R. Sibiu, str. Emil Cloran nr. 1.